

4.7 Een trap plaatsen

Woordenschat

Hoogte van de trap: afstand tussen

2 niveaus, van vloer tot vloer, met inbegrip van de dikte van de vloerbe-kleding boven.

Breedte van de trap: tussen 60 en

120 cm; hoe breder de trap, hoe mak-kelijker twee personen elkaar kunnen kruisen.

Trede: het horizontale gedeelte van de

trap: de diepte ervan heet de aantrede-diepte (afstand tussen de neus van de ene trede en de neus van de volgende trede). Die bedraagt doorgaans tussen 25 en 35 cm.

Stootbord of tegentrede: het staan-de

deel tussen twee traptreden (ont-breekt bij sommige trappen); de verti-cale afstand tussen twee traptreden is de optrede: hoe hoger de treden, hoe steiler de trap.

Trapbomen: de twee brede planken

waartussen de traptreden komen

Afstand trede-plafond:

mag nooit minder dan 2 m zijn, anders dreigt u zich het hoofd te stoten.

Terugloop: de afstand waarover de

trap zich in zijn geheel uitstrekt; hoe kleiner de terugloop, hoe steiler de trap.

Steekbalk: de opening in het plafond.

Trapneus: naar voren uitstekend deel van de trede.

Overloop: het is aangeraden na 15 tot 18 opeenvolgende treden een overloop te voorzien.

Rechte en molenaarstrap

1. DE STEEBALK

De steekbalk (lengte, breedte en dikte) bepa ook de afmetingen van de trap. De terugloop van de trap mag niet veel langer zijn dan de steekbalk, anders zult u zich aan het begin van de trap het hoofd stoten. Voorzie minstens 70-80 cm vrije ruimte vóór de eerste trede. Houd ook rekening met de plaats van deuren en ramen.

2. HOOGTE VAN DE TRAP

Die wordt gemeten van de benedenvloer tot en met de dikte van de (eventueel nog te plaatsen) vloerbekleding op de boven-verdieping. Deel die hoogte door 17 (cm) om het aantal treden van de trap te bepalen. Indien dat niet perfect uitkomt, wordt de onderste trede in de hoogte aangepast of wordt een extra sokkel geplaatst.

3. LOS GELEVERD

Soms worden de trapbomen en de treden los geleverd. In dat geval zijn in de trapbomen doorgaans al inkepingen gefreesd om de treden met hun smalle kant in te kloppen. Breng houtlijm aan in de uitspa-ringen. Klop met de hamer niet rechtstreeks op het traphout, maar steek er een stukje afvalhout voor.

4. DEUVELEN

Vaak wordt de trap in één stuk of zodra er een (kwart)draai in de trap is verwerkt, in minstens twee delen geleverd. De delen worden dan aan elkaar vastgezet met deuvels (deuvels inlijmen met witte houtlijm!) en/of met bouten die u nog moet aandraaien met bijv. een dopsleutel.

5. STEUN

Om de bovenste trede van de trap straks vast te zetten, schroeft u een steunlat waterpas tegen een korte zijde van de steekbalk, net zo hoog dat die traptrede tussen de lat en de bovenverdieping past. Laat aan weerszijden van de lat ruimte voor de uiteinden van de trapbomen die tot tegen de steekbalk komen.

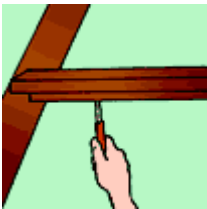
6. STUTBALK

De intussen gemonteerde trap kunt u nu opstellen. Om te vermijden dat ze kantelt, schoort u

ze met één of meer stutbalken, die u zelf op maat brengt. Laat de stutbalken nog op hun plaats totdat de trap volledig is vastgezet.

Rechte en molenaarstrap

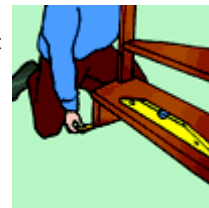

7. BOVENSTE TREDE

Zet de bovenste trede van de trap definitief vast door schroeven van de gepaste lengte door de steunlat tot in de bovenste traptrede te schroeven, van onder naar boven. Doordat u de steunlat precies horizontaal hebt geplaatst, komt de bovenste trede vanzelf waterpas.

8. ONDERSTE TREDE

Ga na of de onderste trede eveneens waterpas staat. Is dat niet helemaal het geval, dan kunt u hieraan verhelpen door passtukjes onder de onderste traptrede te schuiven.

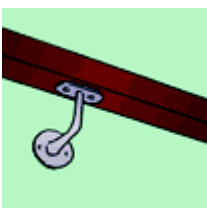

9. TEGEN DE ZIJMUUR

Als de trap aan een zijde vrij staat en met de andere zijde tegen de muur, schroeft u hier de trapboom tegen de muur vast. Wordt de trap los geleverd, dan doet u dat ter hoogte van de uitsparingen voor de treden, alvorens de treden in de trapboom te kloppen. Anders worden metalen winkelhaken gebruikt, die trapboom en muur met elkaar verbinden.

10. BALUSTRADE

Aan de vrije zijde komt een trapleuning met spijlen. Beide worden verbonden met deuvelds en/of houtlijm. Klop de uiteinden van de balustrade goed in de trapboom. Gebruik een rubber hamer om ze aan te kloppen, maar steek steeds een houten afvalblokje tussen hamer en balustrade. Bouten kunnen de constructie verstevigen.

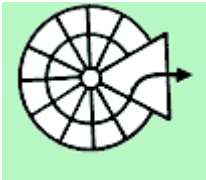

11. TUSSEN TWEE MUREN

Zit de trap tussen twee muren, dan wordt tegen één van beide muren een lange handgreep aangebracht. Vaak wordt gebruik gemaakt van hiertoe bestemde metalen steunen die de handgreep iets van de muur verwijderd houden, zodat u er met de hand enigszins rond kunt om zestevig vast te houden.

Wenteltrap

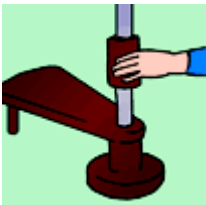
12. PLAATSBESPAREND

Typisch aan de wenteltrap is dat hij weinig plaats inneemt. Nadeel is dat u grote meubelen er moeilijk op en af krijgt. Als in het plafond een houten balk in de weg zit, moet u hier een stuk uit zagen en korte dwarsbalken (raveelbalken) aanbrengen om een vierkant trapgat te maken.

13. MAST

De treden van de wenteltrap worden gedragen door één enkele spil of mast die op de uitgemeten plaats stevig met bouten op de vloer wordt verankerd. Tussen de vloer en de metalen plaat waarmee de mast wordt vastgezet, wordt geluidsisolatie in bijv. rubber aangebracht om zo weinig mogelijk contactgeluiden van de trap door te geven.

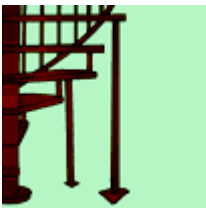

14. TREDES PLAATSEN

De treden, meestal zonder tegentrede, worden aan hun smalle zijde over de mast geschoven. Hiertoe is een ronde opening in de trede gemaakt of u moet die zelf nog maken. De afstand tussen twee treden wordt verkregen door er bijv. een ringvormige afstandhouder tussen te steken: die bepaalt de hoogte van elke trede.

15. TREDES VASTZETTEN

Aan hun brede zijde worden de treden met elkaar verbonden door een bout die in een smal buisje zit vervat. Hiervoor is er telkens een gat voorzien of nog te maken voor enerzijds de bevestiging met de trede eronder en anderzijds die met de trede erboven. Draai de treden voorlopig vast met een dopsleutel.

16. STUTBALKEN

Naarmate u een aantal treden hebt geplaatst, ondersteunt u het geheel met stutbalken. U zult die pas weghalen nadat de trapleuning is aangebracht. De stutbalken geven de constructie voorlopig wat extra stevigheid. Breng zo alle treden aan.

Wenteltrap

17. LEUNING

Om de omhoog draaiende leuning te bevestigen, werkt u met zijn tweeën. Doorgaans wordt de leuning met zijn spijlen tegen de brede kant van de treden bevestigd. Desnoods moet u de hele constructie wat verdraaien totdat de bovenste trede netjes aansluit op de vloer van de boven-verdieping. Zet nu alle treden helemaal vast.

18. OVERSTAPJE

Vaak is een overstapje als overgang tussen trap en bovenverdieping aangewezen. Dat overstapje wordt met winkelhaken aan de vloer van de bovenverdieping vastgezet. Zo'n overstapje kan ook dienen om de mast bovenaan beter vast te houden. De mast kan ook aan de boven-verdieping worden vastgeschroefd.

19. BALUSTRADE

Voor uw veiligheid is een balustrade rond de steekbalk en het overstapje een must. Ze wordt in de vloer van de bovenverdieping vastgezet. Bovendien kan ze ook helpen om de constructie van trap en leuning te versterken.

20. ANTISLIP

Een wenteltrap met zijn onregelmatige trappen loopt iets moeilijker dan een rechte trap. Daarom kan het plaatsen van zelfklevende antislipprofielen in bijvoorbeeld rubber of vast te schroeven metalen profielen aangewezen zijn.

21. SCHILDEREN

Wenteltrappen kunt u, net als andere trappen overigens, vernissen of verven. Gebruik een sterke verfsoort zoals synthetische verf of polyurethaanvernis. Neem bij voorkeur een matte of halfglanssoort, want een glansverf dreigt de trap glad te maken. Zo mogelijk verft of vernist u de diverse traddelen alvorens de trap wordt geplaatst.

Opvouwbare Zoldertrap

22. MATEN UITZETTEN

Bij het plaatsen van een uitklapbare zoldertrap (in hout of aluminium) moet u niet alleen de maten voor het zoldergat nemen, maar ook op zolder een vrije hoogte hebben voor de ingeklapte trap. Ga eveneens na of er op de benedenverdieping voldoende ruimte is op de trap volledig uit te klappen.

23. ZAGEN

Probeer voor het zoldergat een bestaande plafondbalk als één van de lange zijden voor het zoldergat te gebruiken. Nadat u het gewenste zoldergat hebt uitgetekend, zaagt u het uit. Meestal werkt u het makkelijkst met een elektrische schrobzaag met zijn lang zaagblad.

24. PLANKJE BOVENOP DE BALKEN

Als de opening in de zoldervloer breder moet zijn dan de balken van elkaar verwijderd liggen, bijv. 80 cm als de balken 60 cm van elkaar liggen, moet u een stuk balk wegzagen. Alvorens dat te doen, brengt u op zolder veiligheidshalve een plank aan dwars over de af te korten balk en de balken ernaast. Zo kunnen de balken straks niet bewegen.

25. BALKEN DOORZAGEN

Met een winkelhaak en een potlood trekt u een lijn waar u precies moet zagen. Reken bij de lengte van de opening nog eens twee maal een balkdikte. Om in de balken een zo zuiver mogelijke zaagsnede te verkrijgen, neemt u een cirkelzaag. Doorgaans moet u de balk dan wel van beide kanten inzagen.

26. EXTRA DWARSBALKEN

Nadat u het stuk balk hebt verwijderd, nagelt u twee korte dwarsbalken op elke smalle kant van de steekbalk. Zet ze mooi haaks op de lange balken. Controleer met een winkelhaak. Eventueel moet u het trapgat versmallen door een lange zijbalk op de gepaste breedte aan te brengen. Zet alles met kepernagels vast.

Opvouwbare Zoldertrap

27. VOORLOPIGE STEUN

Plaats aan beide korte zijden van de steekbalk een steunlat die iets inspringt ten opzichte van de zolderopening maar ook niet te veel want de zoldertrap moet straks nog open kunnen. Laat de bak met de zoldertrap op beide steunlatten rusten.

28. WATERPAS OPSPIEEN

Nu kunt u de bak met de trap opspieën op de gewenste plaats, tot ze mooi horizontaal en haaks zit. Controleer met waterpas en winkelhaak.

29. VASTNAGELEN

Zodra het kader precies haaks en waterpas zit, nagelt of schroeft u de bak vast op de balken. Doe dat aan de vier zijden. Tijdens het nagelen of schroeven gaat u de horizontale en verticale stand van de bak nogmaals na.

30. TRAP BEVESTIGEN

Vervolgens kunt u de (houten of aluminium) trap zelf aanbrengen. Schroef hem vast zoals de hand-leiding het voorschrijft. Tot slot verwijdert u de voorlopig aangebrachte steunlatten en probeert u met de bijgeleverde stang of de trap ongehinderd open en dicht scharniert. Breng eventueel nog isolatie rond het zoldergat aan.

